

at der vil være en Tilbøjelighed fra de forskellige Sider til at komme overens, og at der derved ogsaa vil blive gjort de Indrømmelser fra Tiende ejerens Side, som jo ere ubetinget nødvendige, for at Loven kan komme til at virke, som det ønskes. Jeg skal paa et ganske enkelt Punkt — og det er i og for sig derfor, jeg har taget Ordet — gøre en Bemærkning. Det er til § 8. Der siges i det første Punktum deraf, at „naar en Kirketiende, paa hvilken der paahviler Forpligtelse til Vedligeholdelse m. m. af en Kirke, ønskes afløst, skal Forholdet, indtil anderkledes ved Lov bestemmes, ordnes i Overensstemmelse med den Stilling, som de „selvejende Kirker“ nu indtage.“ For det første maa jeg nu gøre den Bemærkning, at jeg tror ikke, at den ærede Kultusminister har ganske Ret, naar han mente, at de Ord „paa hvilke der paahviler Forpligtelse til Vedligeholdelse af en Kirke“ kunne udgaa, thi ganske sikkert er det i Almindelighed Definitionen paa en Kirketiende, men jeg skulde tage meget fejl, om der ikke er Kirketiender, som ere borte fra Kirken, og paa hvilke der ikke hviler nogen Forpligtelse. Jeg har ikke i dette Øjeblik kunnet finde fuldstændig faktiske Oplysninger derom, men jeg tror, at det finder Sted i alt Fald i ganske enkelte Tilfælde. Det, hvorom jeg vil gøre nogle faa Bemærkninger, er de Ord, at det ordnes i Overensstemmelse med den Stilling, som de „selvejende Kirker“ nu indtage. De selvejende Kirker indtage jo den Stilling, at naar deres Indtægter ere tilstrækkelige dertil, have Sognebeboerne intet Tilskud at yde til disse Kirker; naar deres Indtægter ere tilstrækkelige til Vedligeholdelse, Ombygninger osv., have Sognebeboerne intet at erlægge til Udgifter ved den Kirke, men i Tilfælde af, at de af Kirken selvejede Indtægter ikke kunne strække til, kan der paalægges Sognebeboerne et Tilskud til Kirken. Dernæst have de selvejende Kirker ifølge Danske Lov og yderligere understreget ved Kirkesynsloven af 1861 den Forpligtelse at afgive af deres Overskud til andre selvejende Kirker. Naar der nu af Afløsningssummen for vedkommende Kirketiende skal henlægges til Kirken en saa stor Kapital, som svarer til Tiende ejerens nuværende hele Forpligtelse, vil dette blive en ganske betydelig Del af den Kapital, Kirketiende ejeren kan faa afløst Tiende for, thi der vil fra Kommissionens Side blive at tage Hensyn til ikke alene, hvad der er fordret ved Kirkejerne gennem saa og saa mange Aar, men ogsaa til, hvad der kan fordres efter Kirkesynsloven, og der vil blive at tage Hensyn til, hvad der kunde paatræbes, naar

vedkommende Kirke mulig skulde udvides, eller lign. Derved kan det let blive en saa betydelig Sum, at denne Del af Tiende afløsningen gaar i Ufset. Naar det saa end yderligere bliver saaledes, at vedkommende Kirker skulde regnes lig med „de selvejende Kirker“, kunde det jo risikeres, at Indtægten af den til Kirken henlagte Kapital ikke benyttes i en Række af Aar, saa at det bliver en oplagt Kapital, og at det saa af Kirke ministeriet blev bestemt, at denne Kapital skulde bruges til andre Kirker. Dette vil yderligere bidrage til, at den Del af Loven, som handler om Afløsning af Kirketiende, ikke vil faa nogen aktuel Betydning. Jeg vil henstille til det Udvalg, som maatte faa denne Sag under Behandling, om det ikke vilde være korrektere at stille Kirkerne ikke ens, men de saakaldte selvejende Kirker tværtimod saaledes, at man ikke kunde risikere, at de oplagte Kapitaler blive brugte til andre Kirker. Der vil aligevel paa dette Punkt blive gjort Anstrengelser fra Kommunerens Side for, at Kapitalen, der henlægges til Kirkerne, kan blive saa stor som muligt for at ikke Beboerne skulle komme til ved aarlig Bgning at betale noget af Udgiften til Kirkerens Vedligeholdelse eller Ombygning m. m. — Jeg skal til Slutning kun sige dette i Henseende til § 7, at jeg indrømmer den højt ærede Kultusminister, at det ikke er ganske heldigt, naar den foreløbige Overenskomst skulde indgaaes mellem Beneficiarius og Tiendejerne. Jeg mener i det hele, at § 7 maatte omdannes noget i Retning af, at det blev fra Ministeriets Side et Arbejde ud i al Almindelighed over for Tiendejerne at faa dannet en Plan, hvorefter Tiende afløsningen saa kunde ske, enten medens den nuværende Beneficiarius levede, eller ved indtrædende Vakance. Netop dette, at Præsterne mange Gange sidde saa saa Aar i deres Embeder, har haft til Følge, at de ikke blive rigtig ivrige for at faa denne Tiendeoverenskomst i Stand, hvorimod naar Planen blev affattet mellem Ministeriet og vedkommende Tiendejer, saa kunde det i alt Fald træde i Kraft, naar der var Vakance i Embedet. Sa, jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger.

A. Sage: Ved Forhandlingen om det første Led af de Lovforslag, som Agerbevægelsen har fremkaldt, nemlig om Hypotekbanken, blev det fra et æret Medlems Side udtalt, at den Sag, hvor god og gavnlig den end kunde være, ikke havde stor direkte Interesse for Agerbruget og næppe vilde faa synderlig direkte Virkning for